

[H. C. Toft.]

Efter mange års arbejde i forskellige udvalg, der dog ikke førte til konkrete udflytninger, blev der af den forrige regering truffet beslutning om udflytninger af større institutioner, ligesom flere var planlagt. Den nuværende regering har fulgt vort forslag fra sidste folketingssamling om udflytning af statens husdyrbrugsforsøg til et egnsudviklingsområde op, medens de øvrige konkrete forslag ikke er gennemført endnu. Som det fremgår af bemærkningerne til dette forslag, peger vi på ny på udflytning af statens motorregistreringskontor til Tønder, af vandbygningsvæsenet til Thisted og af skov- og klitdirektoratet til et egnsudviklingsområde, ligesom vi fortsat gerne vil have belyst mulighederne for at få Hedeselskabets virksomhed sammenlagt med skov- og klitvæsenet. Under udvalgsarbejdet med disse forslag blev det oplyst, at de endelige overvejelser på de her nævnte områder ikke var tilendebragt i regeringen. Jeg håber, de må resultere i en indstilling fra regeringens side, der vil støtte vort forslag. Under det kommende udvalgsarbejde vil vi ligeledes gerne have belyst andre konkrete forslag, som vi vil fremdrage, herunder placeringen af det påtænkte farvandsdirektorat.

Under førstebehandlingen af vort forslag sidste år gav budget- og økonomiministeren den oplysning, at arbejdet med de generelle udflytningsproblemer var taget op af administrationsdepartementet, og at ministeren forventede et samlet oplæg fra administrationsdepartementet og boligministeriet om udflytningsspørgsmålet, således at man derved fik et grundlag for videre overvejelser og beslutninger på politisk plan.

Den 13. juli oplyste ministeren, at embedsmandsudvalget havde afleveret et notat herom til regeringen den 26. maj, men at regeringen ikke havde behandlet dette. Ministeren lovede at vende tilbage til sagen, når behandlingen havde fundet sted. Denne forhandling fandt åbenbart ikke sted, inden folketingsårets udløb, idet folketingsudvalget ikke hørte mere fra ministeren. Jeg går ud fra, at vi under det kommende udvalgsarbejde får kendskab til regeringens stillingtagen, og jeg håber, resultatet af overvejelserne må blive positive, således at folketinget i stor enighed vil stå bag en virkelig

udflytningspolitik, der vil være af væsentlig værdi i vore bestræbelser for at fremme væksten i de dele af landet, der har behov for at få en sådan støtte til deres udvikling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Hans Toft): Jeg skal hermed på forslagsstillerne vegne fremsætte forslag til folketingsbeslutning om en forvaltningslov.

Det konservative folkeparti ser dette forslag som en naturlig fortsættelse dels af ombudsmandsloven og dels af loven om offentlighed i forvaltningen, således at den åbenhed, som må præge et demokratisk samfund, også fuldt ud kommer til at omfatte administrationen.

Den kendsgerning, at stadig flere opgaver er blevet pålagt den offentlige sektor og dermed administrationen, indebærer samtidig, at det offentlige i stadig større udstrækning har myndighed til at træffe afgørelser, som direkte regulerer og fastsætter den enkelte borgers retsstilling ved bestemmelser, som forekommer borgerne stadig mere komplicerede.

Dette har øget behovet for retssikkerhed for den enkelte borger, for hvem det er afgørende, at han kender sine rettigheder og til lige de forskrifter, som administrationen skal følge i sagsbehandlingsproceduren.

Udover de mange og uensartede speciallove, som indeholder regler om den administrative sagsbehandling, er borgerne i dag henvist til at søge oplysning om den gældende retstilstand i de øvrige retskilder: retssædvaner, retspraksis, administrativ praksis og analogislutninger. For juridisk usagkyndige betyder dette, at man kun med uforholdsmæssig stort besvær eller med sagkyndig bistand kan kontrollere, om en sag har fået den formelt rigtige behandling, og kan få kendskab til de rettigheder, man som borger har, når samfundsforanstaltninger går éns interesser for nær.

Det konservative folkeparti er af den opfattelse, at en almindelig lov om proceduren i den offentlige forvaltning — som gennemført i Norge og Sverige — vil give borgerne en større mulighed herfor. En generel lov vil for borgerne modvirke muligheder for overgreb og fejl fra forvaltningsmyndighederne og samtidig styrke den retssikkerhed, der ligger i, at sagerne også formelt er sikret

[Hans Toft.]

en rigtig behandling — at borgeren ved dette og selv kan kontrollere dette uden at være henvist til advokatbistand for at klargøre sin nøjagtige retsstilling.

En lov vil efter vor opfattelse gøre de administrative myndigheders afgørelser rigtigere og bedre ud fra en bredere samfundsbetragtning. Den vil bidrage til at skabe en klarere retsstilling for borgerne og dermed også bidrage til dels at udbygge tillidsforholdet og dels at muliggøre et bedre samspil mellem borger og forvaltning.

I denne forbindelse vil jeg gerne pege på nødvendigheden af, at der nu gøres alvor af planerne om at gennemføre en rationalisering, der kan forenkle sagsbehandlingen, så den enkelte sag ikke skal passere så mange beslutningsled, som tilfældet er i dag.

For forvaltningsmyndighederne vil en almindelig lov være effektivitetsfremmende, idet den vil betyde klarere og mere bestemte regler, som kan afbøde en tidligere usikkerhed og uklarhed på det enkelte område. Desuden vil mere ensartede regler for de forskellige forvaltningsgrene forenkle oplæringen af nye ansatte i administrationen og gøre det nemmere for dem, som behandler flere typer af sager, og for dem, som skifter fra ét forvaltningsorgan til et andet.

Samtidig må det formodes, at antallet af urigtige afgørelser vil blive reduceret, hvilket igen vil betyde, at forvaltningen spares for senere at skulle tage stilling til og eventuelt omgøre tidligere afgørelser.

Hensigten med dette forslag er ikke at skabe et lige så formaliseret og detaljeret regelsæt for den administrative sagsbehandling, som eksisterer for retsplejens vedkommende i retsplejeloven. Det, vi ønsker, er, at principperne lovfæstes i en almindelig lov om sagsbehandlingsregler for den offentlige forvaltning, idet vi er opmærksomme på, at der på en række områder — i lighed med den norske og svenske lovs regler — vil være et behov dels for en nærmere uddybning i visse speciallove og dels for undtagelsesbestemmelser, der kan hindre, at der opstår stivhed i sagsbehandlingen.

Vi er tillige af den opfattelse, at en lov kræver et grundigt forarbejde, og mener hertil at kunne finde en væsentlig støtte i de forarbejder, der er udarbejdet til såvel

den norske som den svenske lov, således at det tidspunkt ikke ligger fjernt, hvor et endeligt lovforslag kan foreligge for folketinget.

Idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, skal jeg anbefale forslaget til folketingets hurtige og villige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Kaj V. Andersen): Jeg skal på mit partis vegne tillade mig at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd*.

Gennem længere tid har den almindelige prisudvikling afskåret mange menighedsråd fra at kunne træffe foranstaltninger til at fremme det kirkelige liv på stedet som omtalt i kirkeministeriets cirkulære af 25. juni 1970 om menighedsrådenes rådighedsbeløb, idet udgifterne til trykning af kirkeblad har været stadig stigende, således at rådighedsbeløbet i sin helhed er medgået til dette formål alene. Venstre anbefaler derfor at bemyndige menighedsrådene til at lade denne udgiftspost optage på den kirkelige ligning, således at den ikke længere belaster rådighedsbeløbet.

Med henvisning til nævnte prisudvikling anbefales også forhøjelse af rådighedsbeløbs maksimumsgrænse til 15.000 kr. for de største sognes vedkommende, samt at denne grænse skal kunne hæves efter forhandling med kirkeministeren, såfremt særlige lokale forhold taler for det.

I overensstemmelse med venstres tanker om nærdemokrati betragtes de nugældende regler om, til hvilke formål rådighedsbeløbet må anvendes, som en urimelig beskæring af menighedsrådenes myndighedsområde, og venstre foreslår disse detaljerede regler ophævet. Nærdemokrati opfattes ofte som også økonomisk råderet, og ejendommeligt forekommer det, at folkekirkens eneste folkevalgte organ ikke som andre har denne råderet i rent lokale anliggender, så meget mere som der ret beset er tale om beskedne beløb.

Man har ofte diskuteret, hvorfor der tilsyneladende er så ringe interesse for at lade sig vælge til menighedsrådene. De forhold, dette forslag peger på, kan være noget af forklaringen. Det kirkeministerielle formynderi må på længere sigt reduceres yderligere. Vort forslag er et skridt på vejen.